

fotoConnexió

Informe d'Activitats 2017

Fotoconnexió és una associació cultural que promou l'estudi, preservació i difusió del patrimoni fotogràfic a Catalunya des de diversos vessants, que es reflecteixen en les activitats detallades a la present memòria.

ÍNDEX

• ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA	pàg. 2
--------------------------------------	--------

• FOTOTERTÚLIES	pàg. 3
------------------------	--------

• VISITES A EXPOSICIONS	pàg. 5
--------------------------------	--------

• ACTIVITATS DIVERSES DE DIFUSIÓ	pàg. 7
---	--------

• PROJECTES	pàg. 8
--------------------	--------

• PREMIS FOTOCONNEXIÓ	pàg. 11
------------------------------	---------

• ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

L'assemblea, que va començar a les 19:15 h del dilluns 24 d'abril, va tenir lloc a la Sala 3 del Casinet d'Hostafranchs, situat al número 53 de carrer del Rector Triadó de Barcelona. Inicialment hi van assistir 18 socis, 8 dels quals eren membres de la junta. Un soci va incorporar-se a les 19:35 h.

El president, **Ricard Marco**, va donar inici a l'acte amb un breu discurs de benvinguda dirigit als socis. Posteriorment la secretària, **Carmen Perrotta**, va proposar l'aprovació de l'acta de l'assemblea anterior, que va ser aprovada per unanimitat (18 vots a favor), i va presentar el moviment de socis, amb 5 baixes i 22 altes, que representa un increment respecte al 2015 de 17 socis i fa que el total de socis sigui de 93. A continuació la tesorera, **Blanca Giribet** va detallar el balanç econòmic de l'any 2016, que va ser aprovat pels socis per unanimitat (amb 19 vots a favor), i la previsió per al 2017. Finalment, la resta de membres de la junta van exposar les relacions amb els Amic i col·laboradors, les activitats de l'any, i l'estat dels projectes de l'associació i de la nova web. La presentació per part de la junta la tanca el president explicant les línies d'actuació per al 2017.

La sessió es tanca a les 21:25 h després de la participació de diversos socis durant el torn obert de paraula.

L'acta de la reunió, amb el contingut detallat del que en ella es va tractar, està a l'abast del soci.

• FOTOTERTÚLIES

Les Fototertúlies, com ja és habitual, es van realitzar al Cercle Artístic de Sant Lluc.

Divendres 3 de febrer

Presentació del projecte Extraordinaris

a càrrec de **Josep Echaburu**, fotògraf de Televisió Espanyola, amb una assistència d'unes 35 persones.

Dilluns 6 de març

Un nou daguerreotip: la vista de Toledo

a càrrec de **María de los Santos García Felguera**, professora d'Història de l'art i d'Història de la fotografia a la Univerisat Pompeu Fabra de Barcelona, amb uns 60 participants.

Dilluns 3 d'abril

De les gigafotos a la fotogrametria. Noves eines per documentar el patrimoni cultural

a càrrec de **Josep Giribet**, fundador de l'empresa calidos.cat, amb aproximadament 80 assistents.

Dilluns 8 de maig

Las fotografías perdidas de Barcelona: Milagros Caturla Soriano y Glòria Salas de Villavecchia

a càrrec de **Begoña Fernández Díez**, fotògrafa amateur, membre de l'Agrupació fotogràfica de Catalunya (AFC).

L'acte el va tancar **Victòria Bonet**, historiadora de l'Art, membre de l'AFC i sòcia de Fotoconnexió, que va parlar del "Grup de Dones" de l'AFC. Es van comptabilitar uns 65 participants.

Foto: Ricard Marco

Dilluns 12 de juny

Fotoconnectats a la Xina de finals del segle XIX i principis del XX

a càrrec de **Violeta Cañigüeral**, amb uns 50 assistents.

Foto: Ricard Marco

Dilluns 3 de juliol

Roda el món i torna al Born. Fotografia i viatge de 1908

a càrrec de **Rafel Torrella**, conservador de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona. La participació va ser d'unes 40 persones.

Foto: Ricard Marco

Dilluns 4 de setembre

La dècada prodigiosa de la targeta de visita fotogràfica, 1859-1869

a càrrec de **Jep Martí**, arxiver i historiador de la fotografia, amb aproximadament 90 participants.

Dilluns 6 de novembre

A peu nu. Trobada amb Josep Maria Roset

a càrrec de **Laura Terré**, historiadora de la fotografia, i la participació del mateix fotògraf **Josep Maria Roset** i de la seva filla **Gemma**, conservadora del seu llegat. Hi va haver uns 40 assistents.

Foto: Ricard Marco

Dilluns 11 de desembre

Els tresors fotogràfics del mercat dels encants de Barcelona

a càrrec d'**Artur Cañigueral**, professor d'audiovisuals i col·leccionista de fotografia. La Fototertúlia estava inclosa dins els actes de la **7a Setmana de la Fotografia** del Cercle Artístic de Sant Lluc, celebrada de l'11 al 16 de desembre, i hi van participar unes 50 persones.

• VISITES A EXPOSICIONS

Durant l'any s'han dut a terme diverses visites a exposicions de fotografia comentades pels comissaris i/o autors de les imatges.

Dimarts 24 de gener, a les 16:30 h

Marianne Breslauer. Fotografías 1927-1938

al Museu Nacional d'Art de Catalunya
a càrrec de **Mercedes Valdivieso**, comissària de l'exposició.

Foto: Mariano Blanco

Dijous 23 de febrer, a les 18:00 h

Huellas. Humberto Rivas

a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona
a càrrec de **Jordi Calafell**, comissari de l'exposició.

Dissabte 11 de març, a les 10:30 h

Ramon Rozada (1859-1938). Fotògraf – Escenògraf – Periodista

al Museu de Valls

a càrrec de **Jep Martí**, comissari de l'exposició, arxiver, historiador i membre de Fotoconnexió. En acabar es va fer un dinar per fer, tot seguit, una altra visita guiada a Valls.

Dissabte 11 de març, a les 16:00 h

Retrospectiva Pere Català i Pic. Fotografia, patrimoni i avantguarda

a la Biblioteca Popular de Valls

a càrrec de **Pablo Giori**, comissari de l'exposició, historiador i membre de Fotoconnexió.

Dilluns 19 de juny, a les 16:30 h

Akram Zaatari. Contra la fotografia. Historia anotada de la Arab Image Foundation

al Museu d'Art Contemporani de Barcelona
a càrrec de la comissària **Hiuwai Chu**.

Foto: Ricard Marco

Dijous 29 de juny, a les 18:30 h

Ramon Masats 1953 – 1965. Anys de joventut

a la galeria Anna Mas Projects de l'Hospitalet de Llobregat

a càrrec de **Laura Terré**, comissària de l'exposició, fotògrafa, historiadora i membre de Fotoconnexió.

Dissabte 21 d'octubre, a les 11:00 h

L'espaitemps Calafell (1917-1986). Mig segle de fotografia

al Museu Comarcal de Tàrraga

a càrrec de **Ramon Barnadas**, comissari de l'exposició, fotògraf, historiador i membre de Fotoconnexió. Després de la visita els assistents van anar a dinar plegats.

Foto: Mariano Blanco

Divendres 10 de novembre, de 15:00 a 18:30 h

Dinar de socis al restaurant Ninot Cuina (Mercat del Ninot) i visita a la galeria Juan Naranjo Art & Documents amb motiu de la celebració del 178è aniversari de la primera fotografia feta a Barcelona

Juan Naranjo va fer una visita guiada a l'exposició *José Manuel Ferrater, fotografies de moda i retrats, 1980-2017* muntada a la seva galeria.

Foto: Artur Cañiguer

Dimarts 12 de desembre, a les 19:30 h

Ricard Duran i Bargalló, una percepció polièdrica

al Cercle Artístic de Sant Lluç, a Barcelona

a càrrec de **Christina Guldager**, comissària de l'exposició. La mostra va formar part de la **7a Setmana de la Fotografia** del Cercle Artístic de Sant Lluç, celebrada de l'11 al 16 de desembre.

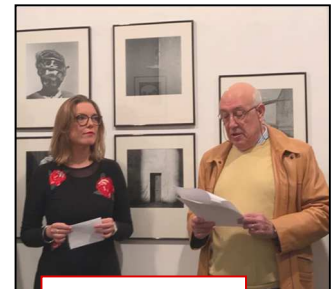

Foto: Mayte Lingg

• ACTIVITATS DIVERSES DE DIFUSIÓ

En el present apartat es descriuen activitats de contingut divers que han tingut com a objectiu principal difondre l'associació o que s'han realitzat en col·laboració amb altres entitats

Dimarts 20 de juny, a les 19:00 h

AULA, SELVA I MAR

Homenatge al doctor Joaquim Veà i Baró i exposició Dimensió fractal 2.5. Árboles veracruzanos, de Joaquim Veà presentades amb el pseudònim de Ricard Baró

a l'Institut d'Estudis Catalans

Amb la participació de:

Albert Masó, biòleg, membre del Departament d'Ecologia de la UB, professor, escriptor, fotògraf de natura i assessor científic de National Geographic.

Ricard Marco, fotògraf i president de Fotoconnexió

Maria Teresa Anguera, catedràtica de Metodologia de la Facultat de Psicologia de la UB

Carles-Enric Riba, etòleg, professor titular de la Facultat de Psicologia de la UB i membre de l'IEC

Rosa María López, vídua de Joaquim Veà, gestora cultural i membre de Fotoconnexió.

Divendres 30 de juny, a les 21:00 h

Sopar amb motiu del 40è aniversari del Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta

a les Cotxeres de Sants

Amb l'assistència de:

Ricard Marco (president), **Pep Rigol** (vicepresident), **Carmen Perrotta** (secretaria) i **Anna Nicolau** (sòcia) en representació de Fotoconnexió, entitat associada al Secretariat de Sants, Hostafrancs i la Bordeta

Dilluns 11 de desembre

Presentació de la nova web de Fotoconnexió

al Cercle Artístic de Sant Lluç

a càrrec de **Mayte Lingg**. L'activitat formava part de la **7a Setmana de la Fotografia** del Cercle Artístic de Sant Lluç, celebrada de l'11 al 16 de desembre

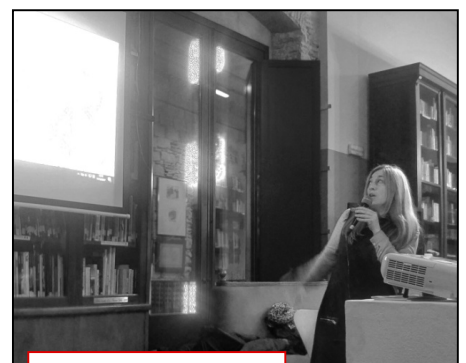

Foto: Christina Guldager

• PROJECTES

FOTOS EN CONSERVA

El projecte de “Fotos en conserva” té per objectiu oferir unes primeres pautes per a la identificació i conservació de documents fotogràfics a aquelles persones que conservin fotografies en el seu àmbit domèstic, així com a institucions arxivístiques locals. La metodologia del taller consisteix en la realització de sessions estructurades en quatre parts (història, arxivística, conservació i digitalització), en les quals es combinen sessions teòriques amb la presentació d'exemples pràctics.

El projecte va arrancar l'any 2012 i actualment l'equip que el porta a terme està format per: **Pep Parer, Mayte Lingg, Christina Guldager i Núria F. Rius.**

El 2018 s'han realitzat els següents tallers:

- 13 de maig al Museu Marítim de Barcelona.
- 22 de maig al Pati Llimona.
- 6 de juny a l'Arxiu Municipal de districte de Sants-Montjuïc.
- 9 de juny a l'Arxiu Municipal de districte de les Corts.
- 16 de setembre al Castell del Museu Palau Can Mercader.

FONS FRANCESC BOIX

L'exposició *Els primers trets de Francesc Boix* ha continuat la seva itinerància durant el 2017. En concret, s'ha pogut veure a:

- Sala Montsuar de l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la diputació de Lleida. Inicialment programada des del 15 de desembre de 2016 fins al 29 de gener de 2017, es va prorrogar fins el 5 de febrer de 2017.
- Sala d'exposicions “Església vella” de Vilanova de la Barca, del 7 al 21 d'abril de 2017.
- Complex Cultural de l'Ajuntament de Juneda, del 12 al 28 de maig de 2017.
- Centre d'Interpretació del patrimoni de la Guerra Civil "Ermengol Piró" d'Alcoletge, de l'1 de juny a l'11 de juliol de 2017.
- Centre d'Interpretació de la Batalla de l'Ebre de Faió, del 14 de juliol al 13 d'agost de 2017.
- Ecomuseu de les Vall d'Àneu d'Esterrri d'Àneu, del 15 d'agost al 30 de setembre de 2017.
- Centre d'Interpretació del Castell del Remei, del 4 d'octubre al 6 de novembre de 2017.
- Museu Memorial de l'Exili de la Jonquera, del 16 de desembre de 2017 a l'11 de febrer de 2018.

Pel que fa a la difusió en el mitjans de comunicació, **Ricard Marco** ha realitzat les següents entrevistes,

- 27 de març, a *El Español* (diari digital), per **Peio Hernández Riaño.**
- 30 de març, a *Todoliteratura* (premsa digital), per **Javier Velasco.**
- 4 d'abril, a les 10:45 h a Radio 4 de Radio Nacional de España, al programa *El matí*, per Lorena Amo i Rosa de Diego, al número 127 del carrer **Roc Boronat** de Barcelona.
- 5 d'abril a les 11:00 h a *Infolibre* (premsa digital), amb **Clara Morales.**

- 6 d'abril a les 11:00 h, al programa *La Hora Extra* de la Cadena Ser, amb **Pepa Blanes** (Àrea de cultura). L'entrevista va ser telefònica, i un cop gravada es va emetre el diumenge següent de 7:30 a 8:00 h.
- 6 d'abril, a les 16:00 h, a Radio Euskadi, al programa *La casa de la palabra*, per **Roge Blasco**. L'entrevista es va gravar i emetre la mateixa nit a les 24:00 h.
- 19 d'abril a les 11:00 h al Huffington Post (premsa digital), per **Margarita Lázaro**.
- 21 d'abril a les 11:00 h, amb **Ángela Gonzalo** per *Europa en Círculos* i per als blogs *Viaje a Itaca* de RTVE i 4Dinfontet.
- 26 d'abril a les 17:00 h a *El Mundo*, entrevista telefònica amb **Miguel Zamorano**.
- 27 d'abril a les 12:25 h a Canal Extremadura Radio, dins el programa *El sol sale por el oeste*. Va ser una entrevista telefònica en directe amb **Ana Gragera** i **Antonio León**.
- 28 d'abril a les 17:30 h al plató d'*EL 9 TV* (Vic), amb **Jordi Molet**. Es va emetre el divendres al vespre a Osona, i a partir de dissabte i durant els següents 4 o 5 dies a diferents televisions de Catalunya.
- 4 de maig a les 22:00 h a la cadena COPE per al programa *La noche*. L'entrevista amb **Bàrbara Archilla** i **Isabel Lobo** va ser telefònica i gravada.
- 5 de maig a les 11:00 h a *El Correo* (Bilbao). Entrevista telefònica gravada amb **Elena Sierra**.
- 9 de maig de 20:00 a 21:00 h, conjuntament amb **Joan Sella**, a l'emissora de Ràdio Desvern. Va ser una tertúlia radiofònica en directe dirigida per **Joan Morros** al programa *Cinema sense condicions*.
- 11 de maig a les 17:00 h a Radio 5 de Radio Nacional de España per al programa *Entre paréntesis* amb **Lucía Vilaplana**. L'entrevista va ser gravada per telèfon.
- 23 de maig a les 14:15h a el *El País*. Entrevista telefònica amb **Manuel Morales**.
- 5 de juny a les 21:25 h al programa *La Colmena* de Radio Castilla-La Mancha. Va ser una entrevista en directe amb la presentadora **Vega Hernández**.
- 8 de juny a les 14:30h a Radio Nacional de España. L'entrevista es va gravar per telèfon i es va emetre al programa *Viaje al Centro de la Noche*, presentat per **Amaya Prieto**.
- 22 d'octubre en directe, a les 9:40 h, al programa *La Cadiera*, d'Aragón Radio.
- 13 de desembre, a les 11:00 h al setmanari *L'Empordà*. Entrevista telefònica amb **Cristina Vilà**.

Finalment, **Ricard Marco** i **Ramon Barnadas** van presentar el fons Boix al festival *Enfocats* del Centre Cívic Pati Llimona de Barcelona el dijous 11 de maig a les 19:20 h.

PORTAL CLIFFORD

El Portal Clifford ha viscut el 2017 el seu primer any de vida pública, amb un notable increment en el nombre de dades dels fotògrafs que hi són inclosos. Les més evidents per a l'usuari del portal és el nombre total de noms propis que incorpora, havent passat dels 4353 que tenia el mes de desembre de 2016 als 4567 el desembre de 2017, el que representa la incorporació de més de dos-cents fotògrafs. Tot i això, cal fer evident una dada que en el seu conjunt és menys visible per a l'usuari, com és la incorporació de més de mil dades noves en els fotògrafs que ja constaven al portal a finals del 2016, dades que afecten a la seva biografia –lloc de naixement, dates de naixement o de defunció, etc–, a estudis fotogràfics en ciutats diferents a les conegudes, o en adreces noves a la mateixa

ciutat. També s'han depurat un bon nombre d'errors, i s'han eliminat alguns duplicats, una vegada feta la comprovació documental que es tractava del mateix fotògraf exercint en ciutats diferents. Tot plegat ha estat possible, en bona mesura, gràcies a les aportacions dels col·laboradors del portal, que en aquests moments són ja vint-i-cinc persones, la majoria investigadors en el món de la fotografia, sense comptar l'equip de coordinació del portal.

S'han fet algunes activitats de divulgació del portal Clifford, amb l'objectiu de donar a conèixer la seva existència entre els historiadors de la fotografia, els professionals que la preserven i el públic en general. En aquest sentit està en curs de publicació el text divulgatiu del portal Clifford presentat al II Simposio de Fotografía y Patrimonio, celebrat a Sevilla. S'ha publicat el text "Clifford, el portal dels fotògrafs del segle XIX a Espanya (1839-1900)", al *Butlletí de l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya* (abril 2017, nº 145, pp. 6-8); un article d'Aina Mercader, "El Directori Clifford, una enciclopèdia dels fotògrafs que van exercir del 1839 al 1900", a la revista *Bonart* (febrer-març-abril, 2017); i la participació de **Jep Martí** i **María de los Santos García Felguera**, ambdós socis de Fotoconnexió, amb una xerrada divulgativa al festival Enfocats, 2017, organitzat pel Centre Cívic Pati Llimona de Barcelona (18 de maig a les 19:00 h).

● PREMIS FOTOCONNEXIÓ

El divendres 15 de desembre d'enguany, a les 19:00 h, s'han celebrat per primer cop el premi Fotoconnexió, atorgats anualment per distingir les persones, entitats o iniciatives que comparteixen els nostres objectius, siguin o no membres de l'entitat. Els guardons, lliurats al Cercle Artístic de Sant Lluc formant part de les activitats de la **7a Setmana de la Fotografia**, celebrada de l'11 al 16 de desembre, consisteixen en un diploma i una insígnia d'argent de disseny propi, i corresponen a tres categories. A la present edició els nominats i premiats han estat:

Pel que fa al premi *Trajectoria en l'àmbit de la recerca i de l'impuls de la Fotografia*:

- **David Balsells**. Per la seva tasca com a director de la biennial Primavera Fotogràfica, com a conservador de la fotografia al MNAC, i pels seus nombrosos comissariats.
- **Centre de Recerca i Difusió de la Imatge**. Per la llarga tasca realitzada des de 1990 en la preservació i difusió de la fotografia en l'àmbit dels arxius des de les Jornades Antoni Varés.
- **Fundació Foto Colectania**. Pels seus 15 anys de treball constant en la difusió de la fotografia espanyola i portuguesa, i per fomentar el col·leccionisme fotogràfic.
- **Enric Galve**. Per la seva col·laboració, des de l'àmbit privat de Laboratoris EGM, amb els fotògrafs i amb la promoció de la fotografia com a fet cultural.
- **Josep M. Queraltó**. Per la seva meritòria tasca de creació i conservació d'una col·lecció de cinema única al país.

El guanyador va ser el **Centre de Recerca i Difusió de la Imatge**.

En relació al premi *Iniciativa fotogràfica*:

- **Fundació Photographic Social Vision**. Per la darrera edició del festival internacional DOCfield Barcelona i pel seu compromís amb els valors socials del fotoperiodisme.
- **Pablo Giori**. Per l'exposició, el llibre i la recuperació del fons Pere Català i Pic.
- **Museu Marítim de Barcelona**. Per les darreres jornades sobre la fotografia de Museus, Arxius i Biblioteques.
- **Juan Naranjo**. Per la seva Galeria-libreria, un nou referent per la difusió i promoció de la fotografia i de les arts audiovisuals.
- **Revela-t. Festival de Fotografia**. Per la darrera edició del festival internacional de Fotografia Analògica que consolida una iniciativa d'èxit.

El guanyador va ser el festival **Revela-t**.

I, finalment, en la categoria de premi *Fotoconnectat* (atorgat a un/a soci/es o projecte de Fotoconnexió):

- **Projecte Francesc Boix**. Per la recuperació i difusió de l'obra desconeguda del fotògraf de Mauthausen sobre la Guerra Civil.
- **Projecte Fotos en Conserva**. Per posar a l'abast del gran públic, d'una manera eficient i pràctica, mètodes per a la preservació de col·leccions fotogràfiques familiars.
- **Jep Martí**. Per la seva generosa aportació a la gènesi del Portal Clifford. Fotògrafs del segle XIX.

- **María de los Santos García Felguera.** Per la seva implicació amb Fotoconnexió des del moment fundacional de l'associació i per la seva tasca de recerca i difusió de la fotografia en el món acadèmic.
- **Núria F. Rius.** Per la seva implicació amb Fotoconnexió des del moment fundacional de l'associació i per la seva tasca de promoció de les activitats de l'associació.

El guanyador va ser **Jep Martí**.

Després de l'acte de lliurament dels premis es va celebrar un sopar al Cercle Artístic de Sant Lluç.

Fotos: Artur Cañigueral